

บันทึกการประชุมเชิงปฏิบัติการสรุปผลการยกระดับการดำเนินงานกิจกรรมทางกาย
ในกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ เขต 12

วันพุธที่ 6 กรกฎาคม 2565 เวลา 13.30 - 16.00 น.

ณ ห้องประชุมออนไลน์ <https://zoom.us/j/9019029104>

สถาบันนโยบายสาธารณะ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ทีมสนส. ม.อ. : นายอุตติพิงศ์ แก้วทอง สถาบันนโยบายสาธารณะ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ทีมคณะทำงานเขต 12 : นายมะรอกี เวาะเลง

พี่เลี้ยงจังหวัดปัตตานี

นายอัปดุลเลาะห์ นารออี

พี่เลี้ยงจังหวัดสตูล

นายเจ๊ะดุลลáh แดหวัน

พี่เลี้ยงจังหวัดสตูล

นางสาวอนัญญา แสะหลี

พี่เลี้ยงจังหวัดสตูล

นางสาววิตรี อนันตะพงษ์

พี่เลี้ยงจังหวัดสตูล

นายสมนึก นุ่นด้วง

พี่เลี้ยงจังหวัดพัทลุง

นางสาวดวงดาว อุปสิทธิ์

พี่เลี้ยงจังหวัดสงขลา

นายธนพนธ์ จรัสวรรณ

พี่เลี้ยงจังหวัดสงขลา

นายศุภชัย เผือกม่วง

พี่เลี้ยงจังหวัดสงขลา

นายอุตติพิงศ์ แก้วทอง

ประเด็นที่ชวนคุยวันนี้ อยากรู้ให้เขต 12 ช่วยสรุปกลไกการทำงานในพื้นที่ เราวางกลไกการทำงานอย่างไรบ้าง มีพี่เลี้ยงจากที่ใดบ้างที่มากช่วยหนุนเสริมการทำงานในพื้นที่ เรื่องการทำแผน/โครงการ PA ในกองทุนตำบล มีเทคนิค วิธีการสำคัญอย่างไรที่นำไปสู่การทำ PA ในพื้นที่ให้สำเร็จ

ประเด็นที่สอง ช่วยสรุปจำนวนแผน PA ว่ามีจำนวนเท่าไรที่ดำเนินการในปี มีโครงการที่เขียนเข้ามา และโครงการที่ผ่านการอนุมัติมีกี่โครงการ มีการทำแบบประเมินคุณค่าหรือยัง กลุ่มคนที่เข้ามาอบรมเรียนรู้เรื่อง PA มีกี่คน โครงการที่อนุมัติแล้วมีคนไปทำงานในพื้นที่ ทำกิจกรรมประมาณกี่คน กองทุนต้นแบบที่ได้คัดเลือกจากจังหวัดซึ่งได้รายชื่อจากคุณสมชายแล้วประมาณ 56 กองทุน จะรบกวนช่วยออกแบบสรุปงาน one page ของกองทุนต้นแบบว่ามีรูปแบบอะไรบ้าง

ประเด็นต่อมา สรุปจำนวนพี่เลี้ยงระดับเขต จังหวัด และตำบลมีกี่คน แลกเปลี่ยนการบูรณาการทีมพี่เลี้ยงในพื้นที่ การทำฐานข้อมูลพี่เลี้ยงจะมีเว็บไซต์ให้กรอกข้อมูลพี่เลี้ยงเพื่อให้เห็นว่าแต่ละจังหวัดมีพี่เลี้ยงท่านใดบ้าง และแบบประเมินการพัฒนาศักยภาพพี่เลี้ยง รบกวนส่งลิงค์ให้พี่เลี้ยงช่วยตอบแบบสอบถามด้วย

ประเด็นสุดท้าย แลกเปลี่ยนข้อเสนอแนะต่อโครงการ PA

กลไกการทำงานในพื้นที่ และวิธีการสำคัญ

นายมะรอกี เวาะเลง

จังหวัดปัตตานี เลือกกองทุนจากกองทุนที่คิดว่ามีศักยภาพในการขับเคลื่อนได้ คัดเลือกกองทุนในเขตอำเภอหนองจิก 6 กองทุน ส่วนใหญ่เป็นกองทุนที่เคยเป็นกองทุนนำร่องของจ.ปัตตานีมาก่อน กองทุนอำเภอหนองจิก ประกอบด้วย ตูยง หนองจิก ยาปี บางตาวา คอละตันหยง และปูโละปูโย ที่ได้ดูแลมาก่อนหน้านี้ และมองว่าควรขยายพื้นที่งาน PA ไปยังพื้นที่ที่มีศักยภาพพอ จึงได้เลือก อ.เมือง 3 กองทุน ประกอบด้วย

ตำบลตันหยงลุโละ ตำบลปยุต และตำบลตะลุโบะ และ อ.ยะหริ่ง 3 กองทุน เลือกกองทุนตาลีฮายร์ ตะโละกา โปร์ และเทศบาลตำบลยะหริ่ง รวม 12 กองทุนของจ.ปัตตานีที่คัดเลือกมา ได้จำนวนโครงการกิจกรรมทางกาย ทั้งหมด 22 โครงการ ใช้พี่เลี้ยงที่มีตำแหน่งของแต่ละกองทุนมาคอยขับเคลื่อน เช่น ปลัด ผู้อำนวยการกองสาธารณสุข ที่มีอำนาจขับเคลื่อนในกองทุน เมื่อมีการพิจารณางบประมาณให้ผู้ที่เกี่ยวข้องงบประมาณมา เขาต้องอยู่ในนั้นด้วย ทำให้สามารถขับเคลื่อนได้ง่าย มองว่าเป็นกลไกที่พี่เลี้ยงอยู่ในกองทุนอยู่แล้ว เมื่อมีการเสนอโครงการมาจะง่ายต่อการพิจารณา และง่ายต่อการถ่ายทอดวิธีการลงข้อมูลในโปรแกรมเว็บไซต์ กองทุนของหนองจิกทั้ง 6 กองทุนเคยใช้งานเว็บไซต์มาก่อนหน้านี้แล้วจึงไม่น่าหวง แต่พื้นที่อ.ยะหริ่ง และอ.เมือง ยังใหม่กับการลงข้อมูลในเว็บไซต์ จึงเลือกให้พี่เลี้ยงสามารถไปสอนและไปถ่ายทอดเรื่องการลงข้อมูลในเว็บไซต์

การลงแผนทำกิจกรรม จะลงแผนการประชุมก่อน เรียกพี่เลี้ยงระดับจังหวัดมาทำความเข้าใจ PA ก่อนว่ามีลักษณะอย่างไร มีพี่เลี้ยงระดับอำเภอให้ช่วยดูแลกองทุน หลังจากนั้นจึงเรียกประชุมกองทุน โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ที่ต้องบันทึกข้อมูลกองทุน เพื่อสร้างทีมกองทุนในเรื่องการเขียนแผนในเว็บไซต์ให้ได้ ต้องมีแผนและโครงการ PA หลังจากนั้นมีการพัฒนากลไกของกองทุนนาร่อง 12 กองทุน โดยจัดการประชุมชี้แจงพัฒนาศักยภาพของพี่เลี้ยง และพัฒนาโครงการ ให้เจ้าหน้าที่กองทุน ผู้รับทุน พี่เลี้ยง เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูลได้ฝึกปฏิบัติการจริง มีการติดตามแผนกองทุนที่ได้มีการเสนอโครงการไปว่าแต่ละกองทุนได้มีการอนุมัติโครงการหรือยัง ได้ทราบว่าจะได้ที่ได้อนุมัติ และดำเนินการไปแล้วอย่างไร มีการประชุมประเมินโครงการ สรุปโครงการว่าแต่ละที่ได้มีการดำเนินการอย่างไร เพื่อให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน และสุดท้ายมีการประชุมถอดบทเรียน ได้เชิญผู้รับทุนจาก 12 กองทุน พี่เลี้ยง เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล มาร่วมกันถอดบทเรียน มีกองทุน เช่น หนองจิก สามารถถอดบทเรียนได้ว่าการสร้างนักกีฬา และเชื่อมระหว่างการเล่นกีฬาของเยาวชนและผู้ปกครองได้ ต่อยอดไปสู่การแข่งขัน เกิดความต่อเนื่องในการจัดกิจกรรม กองทุนตาลีฮายร์ ถอดบทเรียนเกี่ยวกับการเต้นแอโรบิค กองทุนปยุต ถอดบทเรียนเกี่ยวกับการชกมวยสบายชีวี ทั้ง 12 แห่งได้ถอดบทเรียนทั้งหมด และมีการสรุปให้คุณบัณฑิตา สปสข. เขต 12 รับทราบแล้ว เราสามารถที่จะชกกิจกรรมโดยผ่านกลไกพี่เลี้ยงได้ มีการบันทึกข้อมูลลงในเว็บไซต์ ส่วนที่เหลือคือการสรุปเป็นข้อมูลลงในเว็บไซต์ คาดว่าก่อนสิ้นปีงบประมาณแต่ละกองทุนจะสามารถสรุปข้อมูลลงในเว็บไซต์ และประเมินคุณค่าได้

นายอับดุลเลาะห์ นารอฮ์

จังหวัดสตูล มีการดำเนินการ PA ผ่านพี่เลี้ยง ได้มีการคัดเลือกกองทุนจาก 6 อำเภอ

- อ.ละงู จำนวน 4 กองทุน ได้แก่ กองทุนตำบลละงู ตำบลกำแพง ตำบลปากน้ำ และตำบลแหลมสน
 - อ.ควนกาหลง จำนวน 3 กองทุน ได้แก่ กองทุนตำบลลูโตเจริญ ตำบลทุ่งนุ้ย และตำบลควนกาหลง
 - อ.มะนัง จำนวน 1 กองทุน ได้แก่ กองทุนตำบลปาล์มพัฒนา
 - อ.ท่าแพ จำนวน 1 กองทุน ได้แก่ กองทุนตำบลท่าเรือ
 - อ.เมือง จำนวน 6 กองทุน ได้แก่ กองทุนตำบลคลองซุด ตำบลเกตุรี ตำบลควนขัน ตำบลบ้านควน
- เทศบาลเมืองสตูล และเทศบาลตำบลฉลุง
- อ.ควนโดน จำนวน 2 กองทุน ได้แก่ กองทุนตำบลย่านซื่อ และตำบลควนสะอาด

รูปแบบการดำเนินการขับเคลื่อนในฐานะพี่เลี้ยง มีการประชุมพี่เลี้ยงเพื่อชี้แจงกิจกรรมโครงการ วิเคราะห์กองทุนที่จะเข้าร่วมกิจกรรมทางกาย วางแผนจัดประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำแผนเพื่อหนุนเสริมกองทุน เพื่อเขียนโครงการให้มีความสมบูรณ์ พัฒนาโครงการกิจกรรมทางกายผ่านเว็บไซต์ ให้พี่เลี้ยงช่วย

ประกอบทุกกองทุนเพื่อให้คำแนะนำว่าการจัดกิจกรรมทางกายไม่ควรจัดอบรม/สาธิต เพียงอย่างเดียว ให้เพิ่มกิจกรรมในแต่ละกองทุนให้มากขึ้น

อุปสรรคและข้อเสนอแนะ บางกองทุนขาดความต่อเนื่องในการทำงานของเจ้าหน้าที่
จุดแข็ง ทุกกองทุน และพี่เลี้ยงทุกคนให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

นายเจ็ดลล่ำหัท แดหวุ่น

บางกองทุนของ จ.สตูล เพิ่งเริ่มดำเนินการ เพราะเพิ่งแต่งตั้งคณะกรรมการ ทำให้มีความล่าช้าในการดำเนินงาน แต่กำลังทำโครงการเพิ่มเติมเข้ามาอีก

นางสาวอนัญญา และหลิ

กลไกพี่เลี้ยงของ จ.สตูล ใช้พี่เลี้ยงชุดเดิม แบ่งโซนการทำงานของพี่เลี้ยงตามอำเภอ พี่เลี้ยงจะมาจาก สสจ. ท้องถิ่น และภาคประชาชน

นายสมนึก นุ่นด้วง

จังหวัดพัทลุง มีกลไกการทำงานโดยคัดเลือกพี่เลี้ยงระดับจังหวัด เป็นทีมพี่เลี้ยงชุดเดิมที่ผ่านการพัฒนามาแล้ว และเพิ่มเติมเจ้าหน้าที่ พขอ. เข้ามา รวมมีพี่เลี้ยงทั้งหมด 10 คน ดำเนินการ 32 กองทุน

การคัดเลือกกองทุนนำร่อง ใช้วิธีคัดเลือกพื้นที่เด่นแต่ละอำเภอได้มาทั้งหมด 9 อำเภอ ขาดอ.ป่าพะยอม อำเภอเดียว การคัดเลือกพื้นที่เด่นเพราะคาดหวังว่าจะไม่ยากเกินไปสำหรับการขับเคลื่อนงานตามแผนงานของโครงการ คัดเลือกมาจากความพร้อมของกองทุน พี่เลี้ยงชุดเดิมของเราจะรู้ว่าแต่ละกองทุนเป็นอย่างไร มีความสนใจมากน้อยแค่ไหน จะทำให้ง่ายต่อการพัฒนาให้เป็นที่พึ่งของกองทุนข้างเคียงได้ จาก 32 กองทุน คัดแม่ข่ายออกมา 8 แห่ง ได้แก่ เขาย่า+3 ตะโหนดด้วน+3 นาท่อม+3 เมือง+3 ชะร็ด+3 คลองทรายขาว+3 ฝาละมี+3 และโคกม่วง+3 รวมทั้งสิ้น 32 กองทุน

การดำเนินงานไปสู่ความสำเร็จ/เป้าหมาย พี่เลี้ยงทุกคนเข้าใจว่าต้องทำอะไรบ้าง เพราะผ่านการอบรมจาก สนส. ม.อ. มาแล้ว สิ่งแรกที่เราทำ คือ สร้างความเข้าใจกับกลุ่มเป้าหมายที่เป็นกองทุน เนื่องจากสถานการณ์โควิดและมีกลุ่มเป้าหมายเป็นจำนวนมาก พี่เลี้ยงกองทุน 32 คน พี่เลี้ยง 8 คนเจ้าหน้าที่อำเภอที่รับงาน พขอ. 4 คน เราจึงใช้วิธีการประชุมออนไลน์ผ่านระบบซูม จากนั้นได้มีการนัดประชุมคณะกรรมการ เพื่อดูว่าแต่ละกองทุนยังมีความไม่เข้าใจในส่วนใดบ้าง มีการประชุมคณะกรรมการกองทุน ผู้ขอรับทุน โดยให้กองทุนแม่ข่ายเป็นผู้ดำเนินการ มีการจัดอบรมการเขียนแผนงาน/โครงการให้กับกองทุน ทำให้ทุกกองทุนมีลักษณะโครงการที่นำไปสู่ผลลัพธ์สามารถก้าวข้ามกิจกรรมประชุมเพียงกิจกรรมเดียวไปได้ แต่ละโครงการจะมีกิจกรรมที่หลากหลายมากขึ้น มีการจัดทบทวนโครงการเพื่อติดตามโครงการที่ยังไม่สมบูรณ์/ยังไม่ได้รับการอนุมัติ และจัดยกร่างแผนกิจกรรม พขอ. ได้แก่ อ.ศรีนครินทร์ และอ.งหรา เน้นในสิ่งที่กองทุนดำเนินการอยู่แล้วโดยเฉพาะโครงการ PA ให้อำเภอนำเรื่องนี้ไปเสริมในหน่วยงานอื่น หรือให้หน่วยงานอื่นมาเสริมการทำงานของกองทุน และสุดท้ายจัดกิจกรรมถอดบทเรียนเจ้าหน้าที่กองทุน พี่เลี้ยงกองทุน

ผลงานที่เกิดขึ้น

1. เห็นชัดว่าทุกกองทุนทำโครงการแล้วเกิดงาน PA ขึ้นมาจริง เห็นผลลัพธ์
2. มีกิจกรรมที่เป็นกระบวนการไปสู่ผลลัพธ์
3. การติดตามมีการลงรายงานในเว็บไซต์ได้

ปัญหาอุปสรรค

1. การพัฒนาผู้รับทุนยังมีความยาก เขาไม่สามารถเขียนโครงการได้เอง จากการถอดบทเรียนพบว่า ยังต้องพึ่งพาเจ้าหน้าที่กองทุน แต่มีจุดแข็งที่เจ้าหน้าที่กองทุนส่วนใหญ่ใช้โปรแกรมได้ เข้าใจเรื่องแผน สามารถพัฒนาโครงการได้ สอนการเขียนโครงการที่มีกิจกรรมเป็นกระบวนการให้กับผู้ขอรับทุนได้ แต่มี 2 กองทุนที่เปลี่ยนผู้รับผิดชอบงานทำให้ไม่มีการเขียนโครงการ ได้มีการมอบหมายให้พี่เลี้ยงเข้าไปติดตามแต่ยังไม่สามารถจัดการได้เพราะเป็นคณาจารย์ใหม่

2. การเข้าถึงกองทุน จากการถอดบทเรียน ผู้ที่มาขอรับทุนยังเป็นกลุ่มเดิม ไม่มีกลุ่มใหม่ สาเหตุอาจเกิดจากไม่มีความสนใจ ไม่ได้รับการประชาสัมพันธ์ ไม่อยากเกี่ยวข้อง

กองทุนเด่น ได้แก่ กองทุนท่ามะเดื่อ มีกลุ่มผู้รับทุนหลากหลาย มีชมรม เครือข่ายต่าง ๆ มาขอรับทุน ทำ PA กองทุนฟาละมี มีโครงการดี ๆ ที่มาจากหลายเครือข่าย จึงเป็นแนวทางให้เราต้องการทำให้เกิดผู้รับทุนที่หลากหลายแบบนี้ อีกตัวอย่าง คือ กองทุนโตดด้วน นายกทำเอง จัดตั้งกลุ่มเยาวชนรักกีฬา สร้างกีฬา เป็นนักกีฬาอาชีพ และให้นักกีฬาอาชีพมาสอนเยาวชนในชุมชน และขอจากกองทุน ถ้ามีกลุ่มแบบนี้ในชุมชนจะทำให้งาน PA ถูกขับเคลื่อนอย่างถาวร

3. พขอ. ยังไม่ค่อยมาทำงาน PA เพราะไม่ใช่นโยบายของ พขอ. ทำได้แค่เห็นนโยบายกับคณะทำงานของ พขอ. แต่ไม่สามารถสนับสนุนงบประมาณได้ แต่ในปี 2566 อาจมีความเป็นไปได้ที่หน่วยงานจะบูรณาการงาน PA เข้าไปกับงานปกติ เช่น ธกส. จะนำงาน PA ไปไว้ในกิจกรรมของผู้กู้เงิน ธกส. เป็นโครงการของ อ.ศรีนครินทร์

พื้นที่เด่นเรื่อง PA ได้แก่ อ.นาท่อม เนื่องจากมีความเข้มแข็งของชุมชน และทำเรื่อง PA มานาน

นางสาวดวงดาว อุปสิทธิ์

จังหวัดสงขลา จะมี พขอ. 2 พื้นที่ ส่วนที่เหลือเป็นกองทุนเด่นของพื้นที่ แบ่งทีมพี่เลี้ยงออกเป็น 6 ทีม ตามอำเภอ มีจำนวนกองทุน 39 กองทุน 8 อำเภอ คือ ระโนด สทิงพระ เทพา จะนะ นาทวี หาดใหญ่ ควนเนียง และบางกล่ำ คัดเลือกจากกองทุนที่ต้องการเข้าร่วมโครงการเอง มีการทำงานแบบกองทุนแม่และกองทุนลูก

กิจกรรมที่ได้ดำเนินการไป ได้แก่ การติดตามวางแผนการดำเนินงานของพี่เลี้ยงระดับพื้นที่ การพัฒนาศักยภาพทีมพี่เลี้ยง การลงพื้นที่ทำแผน และพัฒนาโครงการ ผ่านระบบ การติดตามผล ประเมินโครงการ ส่วนกิจกรรมการประเมินคุณค่าโครงการน่าจะไม่มีทัน มีการประเมินกองทุนโดยการลงพื้นที่ และประเมินผ่านระบบชุมเพื่อทำความเข้าใจการทำงานกับกองทุน และกิจกรรมสุดท้าย คือ กิจกรรมมหกรรมสุขภาพจังหวัดสงขลา

ตัวอย่างโครงการเด่น โครงการกิจกรรมทางกายของกองทุนเทศบาลตำบลพะตง

มีกลไกการขับเคลื่อนกิจกรรมทางในพื้นที่ ได้แก่ เทศบาลตำบลพะตง คณะกรรมการชุมชน 9 ชุมชน ชมรมอาสาสมัครสาธารณสุข ชมรมผู้สูงอายุ โรงงานอุตสาหกรรมในพื้นที่ สถานีอนามัย โรงเรียนในเขตเทศบาล

กองทุนในจังหวัดสงขลา ส่วนใหญ่จะทำโครงการที่เป็นโครงการประจำ ทางพี่เลี้ยงได้พยายามทำให้เขาสอดแทรกกิจกรรมทางกายเข้าไปในโครงการเดิมที่เขาทำอยู่ เช่น ก่อนเริ่มกิจกรรมรณรงค์ให้มีการขยับร่างกายก่อน วิเคราะห์พื้นที่ของกองทุนว่ามีสถานที่ใดที่สามารถจัดกิจกรรมทางกายได้บ้าง เช่น สวนสาธารณะ

ลานกีฬา เพื่อเพิ่มกิจกรรมให้มีความหลากหลาย วิเคราะห์กลุ่มเป้าหมายในการจัดกิจกรรม เพื่อจัดกิจกรรมให้เหมาะสม พี่เลี้ยงพยายามทำความเข้าใจว่าการทำโครงการ PA จะไม่ได้เพิ่มภาระ แต่เป็นสิ่งสำคัญที่ควรทำ

นายธนพนธ์ จรสวรรณ

ขอเพิ่มเติมในส่วนของ อ.จะนะ จ.สงขลา เรามีการขับเคลื่อนประเด็น PA สู่ พขอ. ผ่านเวที พขอ. ใหญ่ ช่วงแรกผู้บริหารค่อนข้างตอบรับดี แต่เมื่อกำหนดเป็นประเด็นหลักจะมีปัญหา เนื่องจาก พขอ. ถูกขับเคลื่อนมา 2 – 3 ปี เป็นการทำต่อเนื่อง และส่วนใหญ่ประเด็นใหญ่ที่ถูกกำหนดล่วงหน้ามาแล้ว ร่วมกับประเด็นของจังหวัดที่เป็นประเด็นสำคัญ แต่เขาก็ไม่ได้ปฏิเสธกิจกรรมทางกาย เพราะมันจะช่วยแก้ปัญหาประเด็นหลักได้ เช่น ประเด็นโรคไม่ติดต่อเรื้อรังของ พขอ. กิจกรรมทางกายก็เป็นส่วนหนึ่งที่จะไปช่วยแก้ปัญหาได้

ช่วงแรกคนจะเข้าใจกิจกรรมทางกายว่าเป็นการออกกำลังกาย การเล่นกีฬา แต่ตอนนี้คนเข้าใจมากขึ้นว่าทุกกิจกรรมสามารถเติมเรื่องกิจกรรมทางกายเพื่อขยับเขยื้อนร่างกายได้

ช่วงต้นปีมีสถานการณ์โควิดเยอะ ทำให้เราไม่สามารถประชุมกลุ่มใหญ่ได้ ต้องแบ่งประชุม ประชุมผ่านชุม และให้พี่เลี้ยงลงไปในกองทุน ทดแทน เมื่อสถานการณ์คลี่คลายได้มีเวทีให้กองทุนได้มาแลกเปลี่ยนและนำเสนอผลงาน เพื่อเติมเต็มการทำงานกัน

นางสาวดวงดาว อุปสิทธิ์

ยกตัวอย่างของ อ.บางกล่ำ มีประเด็น พขอ. คือ ขยะ สิ่งแวดล้อม และผู้สูงอายุ พี่เลี้ยงจะมีบทบาทสำคัญในการสร้างความเข้าใจให้เห็นว่ากิจกรรมทางกายจะเข้าไปช่วยจัดการปัญหาเหล่านั้นได้

นายศุภชัย เผือกม่วง

อบต.คลองรี อ.สทิงพระ คณะกรรมการกองทุน ชาวบ้าน มีความเข้าใจคำว่ากิจกรรมทางกายมากขึ้นว่าไม่ใช่เฉพาะการออกกำลังกาย แต่เป็นการใช้ชีวิตประจำวันทั้งหมด ทำให้เด็กห่างไกลจากยาเสพติด และโทรศัพท์

นางสาวดวงดาว อุปสิทธิ์

สำหรับกลไกการทำงานของพี่เลี้ยงจังหวัดสงขลา เราได้เลือกพี่เลี้ยงจากหลากหลายอาชีพ เช่น สาธารณสุข ท้องถิ่น ภาคประชาชน มีพี่เลี้ยง 2 ระดับ คือ พี่เลี้ยงระดับพื้นที่ และระดับจังหวัด

มีการคัดเลือกพื้นที่ต้นแบบ และโครงการตัวอย่างระดับพื้นที่ มีการมอบเกียรติบัตรให้เพื่อสร้างขวัญกำลังใจ

นายมรรอกี เวาะเลง

กลไกพี่เลี้ยงของจังหวัดปัตตานี เราใช้พี่เลี้ยงที่มีศักยภาพในการขับเคลื่อนงานได้ แต่มีปัญหาบางแห่ง เช่น เจ้าหน้าที่ได้โยกย้ายไปอยู่ที่อื่น แต่ก็พอมีคนทำงานที่พอขับเคลื่อนได้อยู่ เจ้าหน้าที่กองทุนที่เป็นลูกจ้างและมีความสามารถในการบันทึกข้อมูลแล้วไม่ได้รับการจ้างงานต่อทำให้เกิดความไม่ต่อเนื่องในการทำงาน จึงควรมีเจ้าหน้าที่ที่เป็นข้าราชการประจำเป็นหลักไว้ก่อน เพื่อให้เกิดการทำงานที่ต่อเนื่องได้

หากกองทุนใดมีเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าหน้าที่สาธารณสุข จะขับเคลื่อนงานได้เร็วและคล่องตัวกว่า เพราะมีพื้นฐานของการทำงานนี้อยู่แล้ว และหากมีพี่เลี้ยงที่มีตำแหน่งในคณะกรรมการกองทุนก็จะทำให้การขับเคลื่อนงานง่ายขึ้นด้วย

นายสมนึก นุ่นด้วง

จะมี 2 คน ที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของกองทุน คือ เจ้าหน้าที่กองทุน และปลัดที่เป็นเลขานุการ กองทุน จึงมองว่านอกจากจะอบรมให้กับเจ้าหน้าที่กองทุนแล้ว ควรจะอบรมให้กับปลัดด้วย ตัวปลัดอาจจะไม่จำเป็นต้องลงลึกมาก แต่ให้รับรู้เรื่องหลักการใหญ่ เพราะเมื่อมีคนย้ายเข้ามาใหม่ ปลัดจะสามารถถ่ายทอดหลักการให้คนใหม่ได้ ส่วนรายละเอียดก็อาจจะอาศัยเจ้าหน้าที่จากกองทุนข้างเคียง

ถ้าเราสามารถสร้างกลไกในพื้นที่อย่างน้อย 1 - 2 คน เช่น หมอ คุณครู อสม. ที่มีศักยภาพในการพัฒนาได้ อาจจะช่วยได้มาก อย่างหมออนามัยจะช่วยให้การเขียนโครงการดีขึ้น ทำแผนได้ดีขึ้น ช่วยแบ่งเบาภาระของเจ้าหน้าที่กองทุน กองทุนฝาละมี คุณครูมีความเข้าใจมากก็สามารถสอนให้พื้นที่เขียนโครงการได้

นางสาวอัญญา แสะหลี

ควรมีพี่เลี้ยงระดับกองทุนเพิ่มเติม จ.สตูล มีพี่เลี้ยงระดับกองทุน แต่เราได้ยกระดับมาเป็นพี่เลี้ยงระดับจังหวัด ก็จะมีพี่เลี้ยงพื้นที่ในส่วนของกองทุนอีกระดับหนึ่ง เพราะคนที่ทำงานจริง คือ เจ้าหน้าที่กองทุน ก็จะเพิ่มช่องทางนี้ในการทำงานเพื่อให้ความราบรื่นมากขึ้น

แผนงาน โครงการ การติดตามโครงการ กลุ่มเป้าหมายโครงการ และกองทุนสุขภาพตำบลต้นแบบ

นายยุติพิงศ์ แก้วทอง

จำนวนแผน โครงการของแต่ละจังหวัด จะใช้ข้อมูลจากหน้าเว็บไซต์

ขอเสนอตัวอย่างการทำข้อมูล one page ของ U2T เพื่อเป็นแนวทางในการทำข้อมูลสรุปงาน ใน 1 หน้า ของกองทุนสุขภาพตำบลต้นแบบ มีข้อมูล ดังนี้

- ข้อมูลพื้นที่ตำบล
- ข้อมูลสถานการณ์ในพื้นที่ : สถานการณ์ PA กลุ่มวัยต่าง ๆ , สภาพแวดล้อม
- โครงการที่กำลังพัฒนา
- กลไกการดำเนินงาน เช่น พี่เลี้ยงกองทุน พี่เลี้ยงระดับเขต เครือข่าย ชมรม
- ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น : ตัวอย่างโครงการดี ๆ พร้อมภาพประกอบ
- ผู้รับผิดชอบกองทุน
- พี่เลี้ยงกองทุน

จะรบกวนให้ทีมช่วยกันออกแบบดูว่าข้อมูลนี้ครอบคลุมหรือยัง จะได้ส่ง template ให้ช่วยเติมข้อมูลของกองทุนต้นแบบทั้ง 56 แห่ง และส่งมาให้ทาง สนส. ม.อ. ช่วงปลายเดือนกรกฎาคม

สรุปจำนวนพี่เลี้ยงระดับเขต ระดับจังหวัด

นายยุติพิงศ์ แก้วทอง

การจัดทำฐานข้อมูลพี่เลี้ยง จะส่งลิงค์ไปให้พี่เลี้ยงช่วยกรอกข้อมูล และทำแบบประเมินการพัฒนา ศักยภาพพี่เลี้ยง รบกวนส่งลิงค์ให้พี่เลี้ยงช่วยตอบแบบสอบถาม

ข้อเสนอแนะและแนวทางการดำเนินงานในระยะต่อไป

นายเจี๊ยบอุบลล่ำห์ แดหวัน

การอบรมที่เลี้ยงกองทุน แต่ละกองทุนเราอบรมให้หลายคน หลายครั้ง ดังนั้น ประเด็นการย้ายบ่อน่าจะไม่ใช่ปัญหา แต่เป็นปัญหาที่เขาไม่ได้ทำมากกว่า แต่ใช้เรื่องการโยกย้ายคนเป็นข้ออ้าง ถ้ามีคำตอบแทนให้คนทำงาน คนก็อาจจะอยากทำมากขึ้น เพราะต้องไม่ลืมนี่เป็นงานฝาก ถ้าเขาไม่ได้ทำก็ไม่ได้มีผลอะไร เมื่อเทียบกับงานหลักที่เขาต้องทำก่อน ก็อาจจะต้องสร้างแรงจูงใจให้กับเขา อาจจะลองเสนอทาง สปสช. ในการใช้เงินหมวดค่าบริหารจัดการของกองทุนตำบล

นายมระกิ เวาะเลง

เห็นด้วยกับคุณเจี๊ยบอุบลล่ำห์ คิดว่าการให้คำตอบบ่อน่าจะเป็นแนวทางให้ขับเคลื่อนงานนี้ได้ดีขึ้น

นางสาววิตรี อนันตะพงษ์

การบริหารงานกองทุนในฐานะที่ปลัดเป็นเลขานุการ เขาควรจะรับรู้ทุกเรื่อง ไม่ใช่เฉพาะเจ้าหน้าที่กองทุน เพราะเราจะขับเคลื่อนเองไม่ได้ถ้าปลัด หรือผู้บริหารไม่อยากจะทำประเด็นนี้ด้วย การจัดอบรมให้ความรู้เพื่อกระตุ้นเรื่องกองทุน ทางปลัดควรจะเข้ามาร่วมรับรู้ด้วย หากผู้บริหารรับรู้ถึงประโยชน์ที่จะได้รับเขาก็จะกระตุ้นให้กองทุนทำงาน จึงอยากจะเสนอให้กระตุ้นให้เกิดการรับรู้ไปที่ผู้บริหารโดยตรงด้วย

นายสมนึก นุ่นด้วง

กลไกที่สำคัญ คือ ปลัด เจ้าหน้าที่กองทุน และที่สำคัญ คือ คณะกรรมการกองทุน โครงการที่ดีจะมาจากการมีแผนที่ดี นอกจากที่เราจะชี้แนะเป็นรายโครงการแล้ว ซึ่งเราไม่สามารถทำได้ทุกแผน ทุกโครงการ จึงควรสร้างองค์ความรู้ให้กับคณะกรรมการกองทุนโดยเฉพาะคนที่เป็นตัวหลัก เป็นคนที่ให้ความเห็นในการพิจารณาโครงการ

ดังนั้น หากเราต้องการได้โครงการคุณภาพ ปลัด และเจ้าหน้าที่กองทุนจะต้องได้รับการอบรมเรื่องแผนงานที่ดี โครงการที่มีคุณภาพ แกนนำคณะกรรมการต้องรู้ว่าโครงการที่ดีต้องมีลักษณะอย่างไรจึงจะอนุมัติผ่าน ไม่เช่นนั้นก็จะอนุมัติผ่านทุกโครงการ ซึ่งบางโครงการไม่ได้มีคุณภาพ แต่ถ้าเราให้ความสำคัญในการอบรมให้กับปลัด เจ้าหน้าที่กองทุน แกนนำคณะกรรมการกองทุน จะทำให้แผนงาน โครงการ ดูดีขึ้น อาจจะกำหนดเป้าหมายในปีต่อไปว่าเราจะพัฒนากลุ่มคนเราในส่วนโครงการทำแล้วได้ผลหรือไม่อยู่ที่การบริหารโครงการของผู้รับทุน เนื้อหาเรื่องแผนงานที่ดี โครงการที่ดี และการบริหารจัดการ ควรจะเป็นส่วนหนึ่งที่เราจะดำเนินการในโอกาสต่อไป ส่วนจะเลือกพื้นที่ใด จะเลือกจากพื้นที่นำร่องเพื่อต่อยอด หรือขยายพื้นที่ใหม่ที่ยังไม่เคยทำก็ต้องไปดูกัน